Inspirationsoplæg til forkyndelse på FDF Landslejr 2016

Indhold

Første del	Side
Leg og forkyndelse - introduktion	4
Helle-stedet	4
Særligt til ledere	5
Særligt til borgmestre	6
Særligt til præster	7
Pædagogiske overvejelser	8
Intention: Sæt ord på det vi tror på	8
Invitation: Vær med	8
Inspiration til andagterne	8

Anden del	
Andagts-oversigt	9
Fredag Er du med? – Følg mig!	10
Lørdag Helle! – Helle-sted!	12
Søndag Tak? – Tak, Gud!	14
Mandag Tør du? – Frygt ikke!	16
Tirsdag ⁉	18
Onsdag Er du i spil? – Brug dine talenter!	20
Torsdag Game Over? – Emmaus beretningen	22

Minglabar Myanmar	23
Landslejrsalmen - "Hvad tror du selv?"	23
Materialeliste	23
Bilag dagens fortællinger	24

Vejledning til oplægget

OPLÆGGET BESTÅR AF TO DELE:

Første del giver baggrund for inspirationsoplægget med en kort beskrivelse af de vigtige nye elementer i forkyndelsen på landslejren. Dernæst følger særlige afsnit for forkyndelsesledere, borgmestre og præster. Sidst et afsnit med grundigere indføring i tankerne bag oplægget.

Anden del indeholder en oversigt over hver dags andagter med dagens ord og tema, samt de aktiviteter, forslag, tekster og lege, der kan bruges de enkelte dage. Dertil kommer et afsnit om Minglabar Myanmar, Landslejrsalmen og en materialeliste.

God fornøjelse!

Pia Mi Ran Poulsen
Stina Lykke Volf
Christina Schlie
Christian Kallehauge Christensen
Gunder Gundersen
Mathilda Rom
Ina Andreasen
Suzette S. Munksgaard
Anna Korsgaard Berg

Forkyndelsesudvalget til FDF Landslejr 2016

Foto Bernt Nielsen, Leif Gro Hansen, Dan Schier, Thomas Heie Nielsen, John Sørensen, Lars Bertelsen
Layout Morten Haake

Leg og forkyndelse - introduktion

Med titlen **"Hvad tror du selv?!** - en leg med "ord, som har vægt og som kræver et svar", vil vi sætte kristendommens ord i spil i mund, krop og sjæl hos børn og ledere i FDF, når der spørges, hvad tror du selv?! Eller sagt med et bibelsk udtryk: Vi vil sætte fokus på, hvordan "Ordet" og den "store kristendomsfortælling" kan blive til "kød og tage bolig hos mennesker".

Det nye i denne Landslejrs forkyndelse bliver **andagtsgruppen** under aftenandagten. Andagtsgrupperne er båret af lederne, og består af en leder og 4-6 deltagere, som hjælper hinanden med at 'spejle' (reflektere) dagens oplevelser i lyset af dagens ord og dagens opgave. Gennem spørgsmål og undrende tanker prøver børn og leder at nå tættere på: Hvad tror du selv?!

Landslejrens tema er leg og den legende tilgang præger også forkyndelsen på flere niveauer:

» **Dagens ord**, er ord fra legens verden, som også kan give mening i en hverdags- og forkyndelsessammenhæng, fx tak, helle, game over.
» **En legende tilgang** til forkyndelsen sættes i spil med en nysgerrig, dristig og dialogisk dimension.
» **Hver dag indeholder en konkret opgave/leg**, som skaber en erfaringsramme for dagens ord, så alle har noget at sætte i spil ved aftenandagten.

Med syv ord fra legens verden bygges der bro til nogle af kristendommens fortællinger som udgangspunkt for tiltale og samtale. Tro er dynamisk eller som Martin Luther sagde: "Tro er en levende, dristig tillid til Guds nåde", og vores håb er, at dagens ord sættes i spil gennem levende leg, dristig nysgerrighed og tillidsfuld samtale. Det at være levende, dristig og have tillid er kernebegreber for legen og er elementer, vi gerne vil inspireres af, når vi sætter dagens ord i spil.

> *"Tro er ikke en statisk tilstand. Troen er et levende væsen. Den skal fodres. Med ordet. Og ordet skal fordøjes med refleksion.*
>
> ANNE VIG SKOVEN, ROCK GUITARIST I MISS B.HAVEN.

Tegnet ?

Tegnet er sammensat af et spørgsmålstegn og et udråbstegn. Vi mødes med spørgsmål og udråb - tiltale og samtale. Sommetider er det vi siger og/eller det vi gør både et spørgsmål og et udråb. Ser vi kun den ene side? Se mig! Ser du mig? - Hør mig! Hører du mig? I tiltalen "rettes spørgsmålstegnet ud til udråbstegn", og i samtalen "bøjes udråbstegnet til et spørgsmålstegn". Det er i samspillet, at vi kan forsøge at sætte ord på, hvad vi tror på!

Helle-stedet

"Helle-stedet" er landsbyens centrum, hvor der afholdes andagter. Dette indrettes med konkrete installationselementer med sejl og spejl. Senere kommer der noget mere om indretning med tegninger til inspiration m.m. til borgmestrene i landsbyerne.

Med navnet "helle-stedet" låner vi igen et begreb fra legens univers, hvor det at have helle i en leg er ligesom forkyndelsen på en landslejr: et sted og et tidspunkt, hvor man lige kan få pusten, trække vejret og tænke, reflektere over livet og troen.

Spejlene

Spejlet og den spejling, der opstår, er et billede på refleksion. Helle-stedets spejle og deltagernes spejlkort (håndspejl, der passer til legekortene) er en udfordring til landsbyerne om at finde en rituel anvendelse ved andagterne ved at tænke dem ind, så de udnyttes i tiltalen, legen og samtalen. Spejlkortet er en udfordring til deltagerne om at udvikle spejl-lege fx via 'Legestarteren' - både til forkyndelsen og til underholdning. Alle deltagere får et spejlkort i plast ved lejrens start.

Ideér

- Børn og ledere kan skrive deres tanker om dagens ord på spejlene ved Helle-stedet.
- Spejlkortet kan bruges som symbol for at melde sig midlertidigt ud af legen.
- Spejlkortet kan bruges til at sætte sig selv i spil i samtalen fx via håndtegnet 'spejl'.
- Spejlet er et møde med sig selv og en måde at få sig selv med i processen.

Forberedelse

God forkyndelse bygger på en balance mellem grundig forberedelse inden lejren og kreativ improvisation på lejren, hvor dagens oplevelser gribes og sættes i spil med dagens ord. I forhold til forberedelsen inden landslejren foreslås, at borgmesteren tager initiativ til at samle præsterne og de ledere, som skal stå for forkyndelsen (forkyndelseslederne). Dette landsbyudvalg mødes og gennemtænker, hvordan I vil bruge inspirationsoplægget, og hvordan de andre ledere bedst kan inddrages. På den måde er der mulighed for at inddrage og engagere både præster og ledere i forkyndelsen og bruge tiden frem mod landslejren til at "lege" med inspirationsoplægget og sætte det i spil i jeres landsby.

Særligt til ledere

Lederne har en bærende rolle i forkyndelsen – både som forkyndelsesledere, der støttet af præster er med til at stå for morgenandagten i landsbyen, men vigtigst af alt er, at alle ledere på landslejren inddrages i aftenandagten og er med til at "skabe plads til tro og samtale om de store spørgsmål i livet, på et folkekirkeligt grundlag" som der står i FDFs Ambition (vedtaget på FDF Landsmøde 2014).

Der er to grunde til, at lederne inddrages i morgen- og aftenandagten

- For det første er et af principperne for FDF Landslejr 2016 "ejerskab og lederskab". Det gælder også for forkyndelsen. Mens lederne ofte står alene med forkyndelsesopgaven i kredsene, giver Landslejren mulighed for, at præst og ledere kan samarbejde om forkyndelsen og dermed være med til at inspirere hinanden til en levende og nærværende forkyndelse.

- For det andet har lederne en vigtigt position som rollemodel for deltagerne. Det er vigtigt for børn og unge at se deres ledere i spil i leg og alvor og opleve lederne indgå i samtaler om liv og tro. Når lederne støttet og inspireret af præster 'går foran', så giver det også mulighed for, at børn og unge inddrages og tager del i forkyndelsens fortælling, ord og leg.

AFTENANDAGTER BÅRET AF LEDERNE

De aftener, hvor der ikke er fælles Lejrbål, samles børn, unge og voksne enten ved landsbyens Helle-sted eller på kredsens lejrplads. Først synges landslejrsalmen, og derefter foreslår vi, at en af 'forkyndelseslederne' (eller en præst) ganske kort repeterer dagens ord og opgave. Herefter samles alle i små andagtsgrupper (en leder og 4–6 deltagere) til samtale om dagens ord og opgave i lyset af dagens oplevelser. Både børn og voksne har i løbet af dagen været med til at sætte dagens ord i spil og har gjort sig erfaring med ordet gennem leg/opgave, evt. i mødet med en lejrpræst. På denne måde har alle noget at snakke med om, når man mødes i andagtsgruppen. Lederens opgave er ikke at komme med svar, men at være med til at skabe rum for refleksion (spejling) ved at stille spørgsmål til (dvs. spejle) de spørgsmål og tanker, som børnene udtrykker, ved fx at spørge: Hvad tænker du om det? Hvad tror du selv?

Fif til samtale i andagtsgruppen:

- Den bedste forberedelse til andagtsgruppen er at deltage i morgenandagten. At være med til at sætte dagens ord i spil sammen med børn, unge, medledere og præster - og være nærværende ved aftenandagten.
- Det er vigtigt som leder at være sig selv og være i andagtsgruppen som sig selv.
- Ikke alle spørgsmål kan besvares!

> *Voksne som ikke selv råder over færdige svar, er ikke et problem for den religiøse opdragelse – problematisk er derimod voksne, som ikke har nogen spørgsmål, og som heller ikke vil høre børns spørgsmål.*
>
> SCHWEITZER, BARNETS RET TIL RELIGION

Nogle af samtalerne om dagens ord vil måske opstå over opvasken, rundt om bålet eller i siestaen på græsset. Dagens ord, opgave og spørgsmål til andagtsgruppen trykkes i landslejrmaterialet til alle deltagere, så alle er klædt på til samtalen. Samtalen i andagtsgruppen er også en mulighed for at få føling med, hvordan ens børn/deltagere har det på landslejren, og hvad de tænker om alt det, de oplever. Øvelse gør mester og der vil være rig mulighed for at øve samtalen både med lederne på ledermødet (ledermødeandagt), med sin børnegruppe (salmeandagt) eller på fortræningsweekenden (fortræningsweekendsmateriale).

Som udgangspunkt er tanken, at de samme grupper bibeholdes gennem hele lejren for at sikre en kontinuitet og fortrolighed, men det er naturligvis lederne i den enkelte kreds, som bedst kan vurdere, hvad der fungerer bedst.

LEDERNE KOMMER I SPIL TIL MORGENANDAGTEN MED STØTTE FRA PRÆSTER

Morgenandagten, hvor dagens ord sættes i spil med fortælling, salmer og bøn, holdes af forkyndelsesledere i samarbejde med præster. Forkyndelseslederne kender (nogle af) børnene i Landsbyen og lejrlivet og er 'specialister' i den sammenhæng. Præsterne kan med deres teologiske faglighed og erfaring støtte og inspirere forkyndelseslederne til morgenandagtens forkyndelse. Forkyndelsesledernes rolle i morgenandagten er dermed at **medvirke** og være **udøvende**, mens præsternes rolle er at være støttende, inspirerende og motiverende (som dem, der inddrager lederne og forsøger at sætte dem i spil) og "ritualiserende" (som dem, der fx lyser velsignelsen og slår korsets tegn).

Særligt til borgmestre

I forhold til forkyndelsen er borgmesterens rolle at sørge for, at der er præster og ledere (forkyndelsesledere) til at stå for forkyndelsen samt at indkalde dem til forberedende møder. Altså mere konkret at sørge for at der er:

præster til at indgå i forkyndelsen og være omvandrende lejrpræst

- ledere til at indgå i planlægning og afvikling af morgenandagten sammen med præsten (forkyndelsesledere)
- faste ledere til aftenandagtens andagtsgrupper (ca 1 leder pr. 4 -6 deltagere).

Derudover er det vigtigt at indrette landsbyens andagtssted: **"Helle-stedet"** med lydanlæg, spejl-sejl (se materialeliste side 28 og Helle-stedet side 4), musik til fællessang og ikke mindst at organisere at alle i landsbyen kan sidde i små grupper af 5-7 personer og samtale i andagtsgrupperne.

Tag endelig kontakt til forkyndelsesudvalget, hvis der er noget, du er i tvivl om, eller hvis I mangler en præst - (eller har for mange :-)

Særligt til præster

FDF Landslejr 2016 indbyder dig til en sommerlig og livsbekræftende oplevelse med børn, unge og voksne. Præstens rolle vil være en alsidig mulighed for at opleve et intenst følgeskab med en stor gruppe af egne (og andres) sognebørn.

PRÆSTERNES ROLLE PÅ FDF LANDSLEJR 2016 ER TRE-DELT:

For det første ønsker vi, at præsterne med teologisk faglighed og erfaring **støtter** og **inspirerer** forkyndelseslederne ved at inddrage dem og motivere dem til at stå for forkyndelsen ved morgen- og aftenandagten.

Dernæst vil vi gerne, at præsten som ritualforvalter **lyser velsignelsen** ved morgenandagten og **deltager i nadveruddelingen** ved den store lejrgudstjeneste - og evt. leder/forestår andre spontane gudstjenester/andagter i Riget eller Landsbyen.

Endelig ønsker vi, at præsterne vandrer ud og rundt på Landslejren om formiddagen som en slags natteravne (kendt fra nattelivet i større byer) og i samtale med børn, unge og voksne, er med til at sætte 'Dagens ord' og 'Dagens opgave' i spil.

STØTTE OG INSPIRATION

Inden Landslejren har vi brug for, at præsten sammen med et lederteam og borgmesteren, er med til at forberede forkyndelsen i landsbyen. Den bedste forkyndelse får vi, når præstens teologiske faglighed og erfaring spiller sammen med ledernes kendskab til Landslejr og deltagerne.

Præstens kerneopgave på Landslejren bliver med teologisk viden og erfaring at være inspirator, motivator og sparringspartner for lederne og selv at være med til, at der i løbet af dagen skabes rum for samtale og refleksion over dagens ord og tema. Vi håber, at præsterne med et teologisk og forkyndelsesmæssigt overblik vil hjælpe og bidrage til, at oplevelser og begivenheder på Landslejren og i Landsbyen bliver forbundet med forkyndelsen, så forkyndelsen kan være en rød tråd på Landslejren.

Vi lægger op til, at lederne får en central plads i forkyndelsen, dels for at dygtiggøre lederne til forkyndelse, når de vender tilbage til hverdagen i kredsen, og dels for at inddrage alle ledere i at være med til at skabe rum for samtale og refleksion med børnene. Med det håber vi at give lederne mod til også efterfølgende at stå for andagten hjemme i kredsen. Ydermere håber vi, at FDF Landslejr 2016 kan blive et eksperimentarium og en kvalificering af "det almindelig præstedømme" inden reformationsåret 2017.

RITUALFORVALTNING (PRÆST) – VELSIGNELSE, GUDSTJENESTE OG AFTENSANG

Vi har også brug for præsterne til at forvalte ritualer:

- At lyse velsignelsen ved morgenandagten
- At deltage i nadveruddelingen ved den store lejrgudstjeneste (gerne i præstekjole)
- At lede/medvirke i evt. gudstjeneste i Riget/Landsbyen
- At tage initiativ til andre 'præste-aktiviteter' - fx 'putte-præster'

Putte-præster - en idé

På FDF Landslejr 2011 begyndte en gruppe præster at gå rundt hver aften kl ca 21.30 til 22.15 i det som svarer til Landsbyen. De stoppede ved alle telte - stak hovederne ind og sang det første vers af 'Jeg er træt og går til ro'. Som dagene gik var der flere, der ikke ville lægge sig til at sove, før putte-præsterne havde været forbi.

En væbner skrev efter LL11:

> *Det hele havde været lidt rodet hele dagen, og om aftenen da vi så lå i vores hængekøjer kom puttepræsterne forbi og sang. Jeg følte at himlen åbnede sig og sugede alle de dumme tanker væk. Det var en af de nætter hvor jeg sov aller bedst!*
>
> TUSIND TAK!"

OMVANDRENDE LEJRPRÆSTER (MEDVANDRING)

Som noget nyt vil vi gerne invitere præster til også at være omvandrende lejrpræst rundt på lejren en times tid hver dag, som **en slags natteravne** (kendt fra nattelivet i større byer) og i samtale med børn, unge og voksne være med til at sætte 'Dagens ord' og 'Dagens opgave' i spil (fx 'Er du med? Følg mig').

Til morgenandagten præsenteres dagens ord og dagens opgave, som lægger op til et møde med en lejrpræst i løbet af dagen (typisk om formiddagen, hvor der ikke er program). Dagens ord og dagens opgave giver noget helt konkret at indlede samtalen med. Fx får deltagerne opgaven om fredagen i forbindelse med dagens ord (Er du med? -Følg mig) at finde en lejrpræst og spørge om, hvad en menneskefisker er. Samtalen herom er med til at sætte dagens ord i spil og kan bruges i aftenandagtens gruppesamtale, og endeligt giver præsten en lakridsfisk som tak for snakken. Der vil hver dag være en særlig ting, man kan tage med og dele ud eller bruge som anledning til samtale om dagens ord (fx takkebønner, tatoveringsstempel m.m.) Vi håber, at præster vil være med til at skabe rum for refleksion og samtale - også på denne måde.

> *Min forståelse som medvandrer tager udgangspunkt i fortællingen om Emmaus, hvor Jesus lytter til sine medvandrer og følger dem i dialog ud fra deres oplevelser og spørgsmål. Det gælder om at gå et stykke af vejen her og nu, ud fra det liv man lever her og nu.*
>
> ERLING BIRKEDAL, 2008)

BISKOPPERNES UDMELDING-FORLAGT TJENESTE

Landets biskopper har på et bispemøde drøftet præsters deltagelse på FDF Landslejr 2016, og det er biskoppernes holdning, "at de meget gerne giver præster 'forlagt tjeneste' til landslejren, hvis de får henvendelser om dette". Derfor opfordres deltagende præster til at søge deres biskop om forlagt tjeneste til FDF Landslejr 2016 ad tjenstlig vej.

SYNLIGHED UNDER LANDSLEJREN 2016

Som præst får man en særlig vest med en tydelig markering af PRÆST, til brug når man går rundt som lejrpræst. Forkyndelsesudvalget holder info-møde med præsterne torsdag eftermiddag - mere herom senere i en præstevejledning, der sendes ud til alle tilmeldte præster omkring 1. juni. Derudover vil vi gerne møde jer i løbet af landslejren, dels hvis der er behov for afklaring eller hjælp og dels for at få en fornemmelse af, hvordan det går med "forkyndelses-eksperimenterne".

Pædagogiske overvejelser

På den pædagogiske front bygger forkyndelsen på inddragelse og følgeskab: inddragelse af børn, unge og voksne i både tiltale og samtale og følgeskab i hinandens liv, tanker og refleksioner. Inddragelse er særligt i fokus, fordi der hermed skabes ejerskab og medansvar for forkyndelsen, og den almindelige leder gør sig erfaring med at sætte ord på, hvad vi tror på. Når fx en pilt inddrages i at sammensætte og bede en bøn til dagens morgenandagt sammen med en præst eller en leder, gør pilten sig erfaring med at kunne spille med - også omkring forkyndelsen. Når en leder fx udfordres til at skulle samle op på dagens ord og fortælling, gør lederen sig erfaring med at sætte ord på, hvad vi tror på. På denne måde sættes forkyndelsen i spil blandt deltagerne på en nærværende og vedkommende måde. Inddragelsen sker i samtalen, hvor alle er lige, uanset om man er præst, pilt eller leder.

Adam og Eva Projektet

"Adam og Eva" er lydfiler indspillet på forhånd, som er en lidt anderledes måde at introducere dagens ord på. En af lydfilerne vil være en monolog, mens resten af lydfilerne er dialoger, der udformes af de to karakterer Adam og Eva. Lydfilerne vil blive spillet til morgenandagterne og formålet er at få sat en masse tanker i gang hos børn, såvel som voksne og bliver bundet sammen med aftnens aktivitet. Projektet er oprindeligt inspireret af "Noah og Adam", men skiller sig ud ved at begge karakterer har noget at sige.

Intention: At sætte ord på...

Intentionen med forkyndelsen på FDF Landslejr 2016 er, at man som deltager møder en inddragende og spørgende forkyndelse, hvor børn, unge og voksne opfordres til at sætte ord på, hvad vi tror på.

TILTALE OG SAMTALE

Forkyndelsen vil være en vekselvirkning mellem tiltale og samtale. Morgenandagten i landsbyen vil typisk være **tiltalen** med præsentation af dagens ord og dagens fortælling, hvor dagens ord sættes i spil med leg, lyd og lys, salmer og spejle. Herfra sendes alle ud på lejren med "dagens opgave". I løbet af formiddagen kan deltagerne møde lejrpræster, der er på vandring rundt på lejrens område for at komme i **samtale** med lejrdeltagerne om dagens ord og dagens opgave. Det er ikke meningen, at præsten skal give svar men nærmere skabe rum for **refleksion** over dagens ord. De fleste aftener vil der være aftenandagt i landsbyen eller i kredsen, hvor alle mødes i små andagtsgrupper til **samtale** om dagens tema og refleksion over dagens opgave med hjælp fra en række spørgsmål. Andre aftener vil deltagerne opleve, at dagens ord sættes i spil ved det fælles lejrbål.

LEDERNE KOMMER I SPIL

Et af landslejrens 5 principper er, at "landslejren skal række frem". Med inspirationsoplæggets inddragende og samtalebaserede forkyndelse er målet at give både børn og voksne mod på livet og mod på at sætte ord på, hvad vi tror på - også efter landslejren. Derfor er der lagt vægt på, at lederne kommer i spil i forkyndelsen. På Landslejren inddrages lederne i forkyndelsen på flere måder. **Nogle ledere** er med i planlægning og afholdelse af morgenandagterne i Landsbyen. **Alle ledere** bliver en del af aftenandagten i andagtsgrupperne, hvor en leder og 4-6 deltagere taler sammen om dagens ord og oplevelser. Lederne i den enkelte kreds fordeler selv deltagerne i andagtsgrupper.

Præster og ledere kommer til at samarbejde om morgenandagterne, så lederne også inddrages med inspiration og vejledning fra præsterne.

Invitation - vær med

Vi ønsker at dette inspirationsoplæg inviterer:

» børn, unge og voksne til at gøre sig erfaring med en række grundlæggende livstemaer (fx at have helle, at turde tro, at sige tak, game over) og at deltage i en reflekterende samtale, hvor man forsøger at sætte ord på, hvad man tror på.

» ledere til at gøre sig erfaring med at deltage og få ejerskab for aftenandagtens samtaler, hvor voksne og børn reflekterer over dagens ord og får mod til at spørge: Hvad tror du selv? Vi inviterer hermed lederne til at medvirke i planlægning og udførsel af morgen- og aftenandagter i samarbejde med præsterne.

» præster til at inddrage, støtte, inspirere og motivere ledere til at medvirke i forkyndelsen i landsbyen samt til at være lejrpræst, der er medvandrer i lejrlivet og skaber rum for refleksion.

» alle til at opleve og bidrage til en del af folkekirkens børne- og ungdomsarbejde i FDF.

Inspiration til andagterne

FRIT VALG

Inspirationsoplægget giver mulighed for, at hver landsby kan sammensætte sin egen form og ramme omkring dagens andagter. De eneste elementer/ingredienser der SKAL med er **Dagens ord** og **Dagens opgave**, da de hænger sammen med øvrige aktiviteter på lejren fx gudstjeneste, lejrbål og "lejrpræster", som i løbet af dagen går på tværs af landsbygrænser og møder deltagerne i samtale om dagens ord og opgave. Disse "ingredienser" skal derfor være med den dag, de er planlagt til. Vi vil i udvalget gerne opfordre til, at man også bruger **den aronitiske velsignelse** og salmeverset: ***Gå da frit enhver til sit*** dels for at fastholde forbindelsen til kirkens gudstjeneste og tradition, og dels fordi alle deltagerne den sidste morgen vil modtage en sms med velsignelsen og opfordring til at synge Gå da frit enhver til sit.

Morgenandagtens ingredienser er:

- Dagens lydmosaik - (en lydfil der udleveres på USB-stik og kan bruges som præludium)
- Dagens Adam og Eva (en lydfil til hver dag der udleveres på USB-stik, som er en sjov undren over dagens ord).
- Dagens ord
- Dagens fortælling
- Dagens salmer
- Dagens bøn (står her i materialet kun som forslag til stikord, så man kan inddrage pilte, væbnere, seniorvæbnere, seniorer eller ledere til at forme dagens bøn)
- Dagens opgave/ leg

Bland selv ingredienserne sådan som det passer bedst i jeres landsby! Ønsker I en vejledende opskrift se boks herunder:

- Lydmosaik
- Dagens Adam og Eva afspilles
- Salme
- Dagens ord og fortælling
- Salme
- Dagens bøn og udsendelse med dagens opgave/leg
- Velsignelse og vers: Gå da frit enhver til sit

AFTENANDAGTENS INGREDIENSER OG MULIGE OPSKRIFT KUNNE VÆRE:

- Landslejrsalmen "Hvad tror du selv?"
- (Fælles) kort fokus på dagens ord og dagens opgave
- Fadervor
- Samtale i andagtsgrupper over dagens ord og dagens opgave + check-ud
- Evt. Aftensang

Check-ud er en afsluttende runde, hvor alle i andagtsgruppen på skift får mulighed for at sætte ord på dagens ord og dagens oplevelser. Hver samling i andagtsgruppen har en indledende formulering af 'check-ud' fx *"I dag har jeg **været med** ved at.... "*. **klik her** for at se et video-eksempel med en væbnergruppe der "checker ud"....

Med dette oplæg glæder vi os til en spændende og nærværende Landslejr-forkyndelse, hvor tradition og fornyelse bliver forenet i en eksperimenterende og legende tilgang.

Andagts-oversigt

På landslejren sættes dagens ord i spil hver dag med en fortælling, leg, opgave og mulighed for refleksion på forskellig vis. De følgende siders andagtsoversigt skal betragtes som "ingredienser", der kan sammensættes på forskellige måder. Da lejrpræsterne går rundt på tværs af landsbygrænser, er det dog vigtigt, at dagens ord og dagens opgave forbliver uændret. Ligeledes vil vi opfordre til at velsignelsen og salmeverset: Gå da frit enhver til sit bruges ved morgenandagten.

Herunder er en oversigt over ugens ingredienser.

	Fredag	Lørdag	Søndag	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag
Dagens ord	Er du med? Følg mig!	Helle!	Tak?!- for spillet!	Tør du? – Frygt ikke!	?	Er du i spil?	Game over?
Dagens fortælling	Peters kaldelse	Kommer til gudstjenesten	De 10 spedalske	Vandringen på søen	Sover længe, ingen morgen-andagt	Lignelsen om de betroede talenter	Emmaus-vandringen
Dagens opgave/ leg	Find en menneske-fisker evt. fisketagfat	Gå på jagt efter helle-steder	10 takkebønner	præste-crowd-surfing/	På jagt efter tegnet	Skrive på spejle – brug dit talent!	En dag tilbage - hvad vil du gerne nå at opleve på landslejren?
Dagens lejr-præsteopgave	Vær menneske-fisker, uddel lakridsfisk	gudstjeneste og landsby-fest	Spørg ind til takkebønner og taknemme-lighed	Frygt-ikke stempel	fri	Skrive med på spejle, spørg: bruger du dit talent?	Spørg ind til det?
Dagens aftenandagt	Om at være med	Om Helle og gudstjenesten	Om tak og taknemme-lighed	Fælles lejrbål	Snak om tegnet ?! og hvad det kan betyde	At sætte sit liv på spil, at bruge sine talenter..	Fælles lejrbål

Fredag Er du med? – Følg mig!

(morgenandagt og aftenandagt med andagtsgrupper i landsbyen) Se bilag

INGREDIENSER TIL **MORGENANDAGT** FREDAG

Dagens lydmosaik
Findes på lydfilen og kan bruges som præludium

Dagens ord
Er du med? Følg mig!

- Er jeg med? / er du med? / er vi med?
- Med dagens ord spørger vi, hvordan den enkelte er med i det, der sker – både på landslejren og i sit eget liv. Vi spørger også, om VI er med – og hvad det betyder at være "kaldet" til at være med. Dagens ord sættes i spil med dagens fortælling om Peter, der kaldes til at være med som discipel/ menneskefisker. Dette understøttes af dagens opgave/leg.

Dagens Adam og Eva

- Denne første Adam og Eva leger med ordene: Er du med?

Dagens fortælling: Følg mig!
Peters fiskefangst og kaldet til at være menneskefisker (Markus kap. 1 vers 16-20)

- Brug genfortællingen som den er eller brug den som inspiration til at fortælle med egne ord om Peters fiskefangst med vægt på ordene menneskefisker og følg mig, som modsvar til spørgsmålet om vi er med. (Forklar IKKE ordet menneskefisker, men brug det et par gange i fortællingen).
- Grundtekst + genfortælling klik her

Dagens salmer: (forslag)

- Sendte er vi alle her af Gud, nr. 70
- Ud på eventyr (at tage med ud), nr. 57
- Tag min hånd og kom med ud, nr. 74
- Hvis du giver en lille del, nr. 41

Dagens bøn: lav en bøn med disse ord som inspiration:
Tak, være med, vi har hinanden, at kalde på hinanden, at blive hørt, hverdagens helte, at give plads til andre, at hjælpe, plads til dig og mig.

Sæt dagens ord i spil med dagens opgave (og senere evt. dagens leg)

Dagens opgave
Find ud af hvad en menneskefisker er. Gå på jagt efter en "lepræst" og spørg også til det hemmelige tegn på en menneskefisker.

Velsignelse
Lys velsignelsen hvorefter deltagerne synger: Gå da frit enhver til sit... (vigtigt at der bruges tid på at synge denne første dag, da den skal bruges som afslutningsritual hver dag)

Gå da frit enhver til sit
og stole på Guds nåde!
Da får vi lyst og lykke til
at gøre gavn, som Gud det vil,
på allerbedste måde.

DAGENS LEG: FIND DEN PÅ LEGEDATABASEN FISKETAGFAT

INGREDIENSER TIL **AFTENANDAGT** FREDAG I LANDSBYEN, HVOR ALLE SAMLES OMKRING HELLE-STEDET

- Landslejrsalmen: Hvad tror du selv?, nr. 4
- Kort fokus på dagens ord og dagens opgave: Er du med ? Følg mig! Find en menneskefisker.
- Fadervor
- Andagtsgruppe over dagens ord og dagens opgave + check-ud, se eksempel her
- Afsluttende aftensang eller aftensangsgruppe, der går rundt og synger godnat i alle telte.
- Evt. verset fra Nu går solen sin vej, nr. 16:
  Nu er timen til stilhed, til bøn og til tanker,
  til ord som har vægt og som kræver et svar,
  kom og rør ved os Kristus så vi bliver åbne,
  for glæden og livet og freden du har.

NB: Da det er første aften deltagerne samles til aftensang og andagtsgruppe, er det værd at gennemtænke, hvordan man vil organisere overgangen fra fællessamlingen i landsbyen til samlingen i de mindre andagtsgrupper på 5-7 deltagere.

Spørgsmål til samtalen:

- Hvordan er det gået med at **være med** i dag?
- Er du med? – er jeg med? Er vi med?
- Hvad er en menneskefisker? – hvad snakkede du med lejrpræsten om? (hvorfor tror du, at du fik en fisk?)
- Hvad sker der med os, når vi bliver "kaldet" – kaldet til at være med? (bliver udvalgt - bliver inviteret)
- Check-ud runde med : I dag har jeg **været med** ved at... se eksempel på check-ud her

Tanker over dagens ord: Følg mig!

Jesus kaldte sine disciple til at være med - på samme måde kaldes vi hver især til at være med. Når Jesus kalder Peter til at være menneskefisker, så kaldes Peter præcis, som han er! Han er fisker, og det er som fisker, han bliver kaldet - til at være (menneske)fisker. På samme måde skal vi - du og jeg - heller ikke være en anden, eller være bedre end vi er, når Gud kalder os. Egentlig skal vi ikke andet end at følge med - være med!

Når vi oplever at blive kaldt på, som når man bliver valgt til på et hold, sætter det os ud over usikkerheden over, om vi er med eller ej. Vi er hver især kaldet til en opgave og en "plads på holdet", som den vi er. Det behøver altså ikke nødvendigvis være de store kald, som vi ser hos heltefigurer (Harry Potter, Katness i Hunger Games, James Bond i Spectra, Frodo i Ringenes Herre eller Jesus Kristus), men vi har hver især fået en opgave i hverdagslivets små kald; at stå op og være med, bidrage med det vi kan, at give plads til at andre også kan være med.... Vi får igen og igen mulighed for at sætte os selv i spil. Vi "kaldes" hver især til at være hverdagens helte i hverdagslivet og at følge med og være med i det, som er Guds gave og opgave til hver af os.

Lørdag Helle! – Helle-sted!

(morgenandagt + gudstjeneste og kredsens aften – andagtsgrupper i kredsen)

Morgenandagt: (denne morgenandagt er ret kort, da der er gudstjeneste senere. Morgenandagtens intention er derfor blot at sætte dagens ord i spil med en præsentation af dagens ord og dagens opgave indrammet af en eller to salmer. Derfor er der heller ikke en dagens fortælling til morgenandagten.)

INGREDIENSER TIL **MORGENANDAGT** LØRDAG:

Dagens lydmosaik (findes på lydfilen og kan bruges som præludium)

Dagens ord
Helle! At have helle/ at finde et helle-sted

- Med dagens ord tager vi udgangspunkt i, at vi alle har brug for at råbe "Helle!" og have et "helle-sted". Dagens ord kan både være et spørgsmål og siges med et udråbstegn!
- Beskriv med egne ord hvad helle betyder for dig, og hvorfor samlingsstedet kan være et helle-sted. (fx fristed, et sted at puste ud og ånde ind)
- Når man begynder en fangeleg ved alle, hvor der er "helle" og alle, undtagen fangeren, kan råbe "helle" og tage en pause. Rækkefølgen er vigtig: At vi begynder med at have "helle", inden vi løber.

Dagens Adam og Eva

- I denne udgave af Adam og Eva leges med ordet "Helle" og det at have helle og at søge efter helle-steder.

Dagens salmer
(vælg en eller to salmer - her er nogle forslag)

- Når ulvene hyler, nr. 27
- Vor verden er en tumleplads, nr. 28
- Solen begynder at gløde, nr. 79

Sæt dagens ord i spil med dagens opgave

- Ingen leg da der er gudstjeneste – gå på jagt efter helle-steder i løbet af dagen (hvide pause-steder/ kirketeltet/ Helle-steder i andre landsbyer/eget telt)

Velsignelse
Lys velsignelsen og syng:
Gå da frit enhver til sit
og stole på Guds nåde!
Da får vi lyst og lykke til
at gøre gavn, som Gud det vil,
på allerbedste måde.

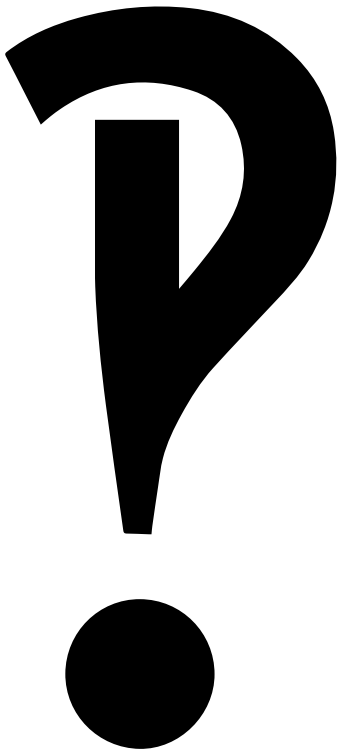

INGREDIENSER TIL **AFTENANDAGT** LØRDAG I KREDSEN

- Landslejrsalmen: Hvad tror du selv?
- Kort fokus på dagens ord og dagens opgave: Helle! Find Helle-steder.
- Fadervor
- Andagtsgruppe over dagens ord og dagens opgave + check-ud

Da aftenandagten denne aften foregår i kredsen, er det vigtigt at gennemtænke, hvem der står for aftenandagten, og at der bliver en kontinuitet fra fredag aften i forhold til andagtsgrupperne. Gerne samme gruppe som fredag aften.

- Afsluttende fælles aftensang eller aftensangsgruppe, der går rundt og synger godnat i alle telte.

Spørgsmål til andagtsgruppen

- Hvad er helle for dig?
- Hvor finder du helle?
- Hvorfor er det vigtigt at have nogle "helle-steder"?
- Hvordan kan gudstjeneste være et helle-sted?
- Hvorfor tror du landsbyens samlingssted kaldes "Helle-stedet"?
- Dagens check-ud runde: Helle for at..../ I mit hverdagsliv oplever jeg, at jeg har helle når jeg....

Overvejelser over dagens ord, tekst og dagens opgave: Helle og at finde helle

Når man løber, har travlt og er træt er det godt at have et "helle-sted". Det er vigtigt at vide hvor "helle-stedet" er, så man kan finde det, når man har brug for det. Derfor er dåben i begyndelsen af livet - så fra man barndommen ved, hvor "helle-stedet" er. Gudstjenesten er et "helle-sted", hvor vi IKKE behøver løbe eller have travlt. Det er et sted, hvor vi kan hvile og finde nye kræfter, inden vi løber ud igen.

- Gud har givet os dåben som vores første "helle" og nadveren som det næste "helle-sted". Gudstjeneste er det "helle-sted", hvor dåb og nadver har plads. Når vi er til gudstjeneste, kan vi ikke "blive taget", for vi har "helle". Vi kan være med præcis sådan, som vi er.

Søndag Tak? – Tak, Gud!

(morgenandagt og aftenandagt + andagtsgruppe i landsbyen) Se bilag

INGREDIENSER TIL **MORGENANDAGT** SØNDAG

Dagens lydmosaik
(findes på lydfilen og kan bruges som præludium)

Dagens ord
Tak? (tak for spillet?!)

- Tak er et kort ord men lang i sin virkning. Tak opbygger i bund og grund vores forhold til andre, og der sker både noget med andre og med en selv, når man siger tak. Taknemmeligheden vokser i takt med, at man siger TAK!

Dagens Adam og Eva:
- I dagens udgave af Adam og Eva leges
med ordet TAK

Dagens fortælling
Jesus helbreder de 10 spedalske
Lukas kap.17 vers 11 - 19

- Brug genfortællingen som den er eller brug den som inspiration til at fortælle med egne ord om tak og taknemmelighed
- Grundtekst + genfortælling klik her

Dagens salmer: (forslag)
- Solen, havet og himlen, nr. 37
- Lær mig at tælle mine dage, nr. 33
- Tak siger vi bare, nr. 61

Dagens bøn
lav en bøn med disse ord som inspiration:

- Tak for dagen, livet og lyset.. tak for.... Lad deltagerne skrive/ poste/ hvad der er at sige tak for og brug deres ord til inspiration...

Sæt dagens ord i spil med dagens opgave
Dagens leg/opgave: 10 takke-bønner (til layout - kan vi have et billede af brune, hvide bønner med her?)

- Lederne går rundt med skåle med bønner og uddeler 10 styks til hver deltager, som lægger dem i lommen. Hver gang man siger tak i løbet af dagen (til andre eller til Gud), må man flytte en bønne fra den ene lomme til den anden.
- I løbet af dagen skal man se hvor mange gange, man når at sige tak og samtidig lægge mærke til, hvad der sker, når man bruger dette lille ord TAK! Hvad sker der med en selv, og hvad sker der med den, man siger tak til?
- Find en lejrpræst og spørg hvorfor tak er et vigtigt ord? (fortæl evt. præsten hvad der sker med dig og omkring dig, når du siger tak.)

Velsignelse
Lys velsignelsen og syng:
Gå da frit enhver til sit
og stole på Guds nåde!
Da får vi lyst og lykke til
at gøre gavn, som Gud det vil,
på allerbedste måde.

INGREDIENSER TIL **AFTENANDAGT** SØNDAG I LANDSBYEN

- Landslejrsalmen: Hvad tror du selv? nr. 4
- Kort fokus på dagens ord og dagens opgave: Tak?! (for spillet!) 10 'takke-bønner'.
- Fadervor
- Andagtsgruppe over dagens ord og dagens opgave + check-ud
- Afsluttende fælles aftensang eller aftensangsgruppe, der går rundt og synger godnat i alle telte.

Da aftenandagten denne aften foregår i kredsen er det vigtigt at gennemtænke, hvem der står for aftenandagten og at der bliver en kontinuitet fra de foregående aftener i forhold til grupperne ved samtalerne. Gerne samme gruppe som de foregående aftener.

Spørgsmål til andagtsgruppe om TAK

- Hvad har vi at sige tak for? / Hvad gør os taknemmelige?
- Hvad skete der med dig selv, når du sagde tak i dag?
- Hvad skete der med andre, når du sagde tak?
- Hvad skete der med dig, når nogen sagde tak til dig?
- Er taknemmelighed en følelse?
- Hvorfor er det vigtigt at sige tak?
- Dagens check-ud runde: I dag vil jeg gerne sige tak for...

Overvejelser over dagens ord, tekst og dagens opgave: ord til inspiration og til refleksion

- TAK er kort at sige, men lang i sin virkning.
- Når man siger "Tak!" viser det, at man har set det, man har fået.

Taknemmelig skaber en tilstand af respekt, tillid og tryghed, fordi man oplever, at det man gør, eller det man er, bliver værdsat. Hukommelse er et vigtigt element i denne sammenhæng. Hvis vi ikke husker eller bemærker det, vi får givet, så kommer vi til at tage mange ting for givet og dermed glemme at sige tak. Men når vi mindes noget med taknemmelighed, så kan vi glædes over det længe efter. "Alt og intet er os givet!", det er en slags "glædens ekko" som høres og føles længe efter, at den gode gerning er gjort, eller gaven er givet. På denne måde er tak kort at sige men lang i sin eftervirkning. Den tiende af de spedalske fik lidt mere end de andre: Han så det, han havde fået, og ved at sige "Tak!" så han også, hvem der gav gaven (Jesus/Gud), og han tog imod gaven som en gave og ikke som noget selvfølgeligt, eller noget han havde fortjent.

Mandag Tør du? – Frygt ikke!
(morgenandagt og fælles lejrbål + natløb) Se bilag

INGREDIENSER TIL **MORGENANDAGT** MANDAG

Dagens ord
Tør du? / Frygt ikke!
- Med dagens ord sættes der fokus på et menneskeligt grundspørgsmål om at turde og at turde tro. Det er en opgave at turde kaste sig ud i at turde, og det er en gave at turde tro. "Tro er utrolige kræfter, som vil forandre alt!"

Dagens Adam og Eva
I denne udgave af Adam og Eva leges med ordene tør du? Og at turde tro...

Dagens fortælling
Frygt ikke: Vandringen på søen Matt 14, 22-33
- Brug genfortællingen som den er eller brug den som inspiration til at fortælle med egne ord om det at træde ud på dybt vand og tro på det, om det at tvivle og blive grebet af en udstrakt hånd. "Troen er det, der kan gribes midt på den gyngende grund"
- Grundtekst + genfortælling **se side 26**

Dagens salme
(skal med, da den lægger op til brunch-samtalen)
- Troen er ikke en klippe, nr. 77

Dagens salmer (forslag)
- Hvis du giver en lille del, nr. 41
- Her fik vi lov at være, nr. 34
- Vejen er din, nr. 7

Dagens bøn
Lav en bøn med disse ord som inspiration:
- Tak, træde ud på dybt vand, at turde, at turde tro, udstrakt hånd, utrolige kræfter, tør du, tro på, frygt ikke

Sæt dagens ord i spil med dagens opgave (og evt. dagens leg)
- Dagens opgave: Find en præst og spørg om præsten har oplevet at "gå på vandet"/ eller har oplevet at synke og blive grebet?
- Dagens leg: efter velsignelsen kan man evt. lave denne sjove opgave: lad en præst eller leder/barn crowdsurfe fra Helle-stedets scene ud over deltagerne... (her skal man have tiltro til, at man holdes oppe af alle de udstrakte hænder, der bærer en ud over "menneske-havet") **læs mere om crowdsurfing her**

Velsignelse
Lys velsignelsen og syng:
Gå da frit enhver til sit
og stole på Guds nåde!
Da får vi lyst og lykke til
at gøre gavn, som Gud det vil,
på allerbedste måde.

#STÅSTED
Hvad har du sagt tak for idag?

Tirsdag

Brunchsamtale og aftenandagt i kredsen

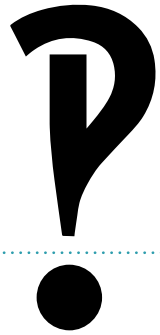

DER ER INGEN FÆLLESSAMLING (DA DER SOVES LÆNGE). DOG LÆGGES DER OP TIL EN "INDIREKTE DAGENS OPGAVE", SOM KAN VÆRE UDGANGSPUNKT FOR AFTENANDAGT I KREDSEN.

Dagens ord

Afløses denne dag af dagens tegn:

- Sæt klistermærker med dagens tegn rundt omkring i landsbyen, på steder hvor man pludselig ser dem (borde, stolper, helle-stedet, teltstangen, rygsækken, på ryggen osv.)
- Bed deltagerne gå på jagt efter dagens tegn forskellige steder på lejren.

Tirsdag under brunchen

Da der ikke var nogen aftenandagt pga. lejrbål og natløb mandag aften, er der mulighed for kredsvis at tage en lille brunchsamtale i andagtsgrupperne som opfølgning på mandagens dagens ord og natoplevelse. (Tør du? Frygt ikke!)

Spørgsmål til brunchsamtale

- Hvad frygter du? Eller hvornår har vi særligt brug for ordene: Frygt ikke?
- Har du oplevet at blive "grebet"?
- Hvad betyder det, når vi synger: "troen er det som kan svigte, i en forfærdelig stund, troen er det, som kan gribes midt på den gyngende grund."
- Hvad betyder det, når vi synger: " tro er at være tilstede, høre når nogen har kaldt"?
- Dagens check-ud runde: "I går turde jeg/ frygtede jeg, at... "

Overvejelser over mandagens ord, tekst og dagens opgave

- Tvivl og tro en grundlæggende tilgang til livet.
- Det er en gave og en opgave at turde møde andre med tro og tillid. Det er en gave og en opgave at turde gå ind i et projekt med tro og tillid. Tro er både et udråbstegn – Tro på det! Og et spørgsmålstegn tør jeg? "Tro er utrolige kræfter som vil forandre alt!"
- Tro og tvivl er hinandens følgesvende og går som oftest hånd i hånd. I det nye testamente hører vi gang på gang hvordan disciplene, der følger Jesus, har svært ved at turde tro. Selvom de følger Jesus til lands og til vands, selvom de hører hans ord og ser hans gerninger, plumper de bogstaveligt talt i tvivlens vande gang på gang. Som da Peter går ud på vandet til Jesus og mister troen undervejs og synker i med begge ben. Jesus rækker ham hånden og trækker ham op af tvivlens vande med ordene "frygt ikke". "Troen er det der kan gribes midt på den gyngende grund"

INGREDIENSER TIL **AFTENANDAGT** TIRSDAG I KREDSEN

- Landslejrsalmen: Hvad tror du selv? nr. 4
- Kort fokus på dagens tegn og dagens opgave: jagten efter ?
- Fadervor
- Aften-samtaler i andagtsgrupper over dagens ord og dagens opgave + check-ud
- Afsluttende fælles aftensang eller aftensangsgruppe, der går rundt og synger godnat i alle telte.

Da aftenandagten denne aften foregår i kredsen er det vigtigt at gennemtænke, hvem der står for aftenandagten og at der bliver en kontinuitet fra de foregående aftener i forhold til grupperne ved andagtsgrupperne. Gerne samme gruppe som de tidligere aftener.

Spørgsmål til andagtsgruppen om ?

- Hvad kan et tegn fremfor et ord?
- Hvad kan ? betyde ?
- Hvad kan ! betyde?
- Hvordan kan et spørgsmålstegn "rettes ud" til udråbstegn?
- Hvad betyder det, når vi i aftensangen Nu går solen sin vej synger om "ord som har vægt og som kræver et svar?"
- Dagens check-ud runde: I dag blev jeg overrasket over/I dag satte jeg spørgsmålstegn ved/dagens udråbstegn for mig var da...

Overvejelser over dagens tegn: ord til inspiration og refleksion

Dagens tegn indeholder både et spørgsmålstegn og et udråbstegn. Sådan mødes vi både med spørgsmål og med udråb på spørgende samtaler og udråbene tiltale. Vi siger og gør ofte noget, som både er spørgsmål og udråb: Har du set mig? Se mig! Har du hørt mig? Hør mig! Ser du, når andre gør og siger noget, der både er spørgsmål og udråb? Oplever du, at andre ser og hører, når du siger og gør noget, der både er spørgsmål og udråb?

Onsdag - Er du i spil? – Brug dine talenter!
(morgenandagt og aftenandagt i landsbyen) Se bilag

INGREDIENSER TIL **MORGENANDAGT** ONSDAG

Dagens lydmosaik (findes på lydfilen og kan bruges som præludium)

Dagens ord
Er du i spil?
- Med dagens ord sættes der fokus på, om vi er i spil. Hvordan sætter vi på forskellig vis os selv i spil? Hvordan spiller vi med hver især med de talenter, vi har fået givet?
- I spillet/legen kan vi overraskes over, at spillet spiller med os - at legen leger med os. At bruge sine talenter er ligesom at indgå i et spil/en leg, hvor vi og talenterne bruges af spillet/legen. På FDF-sprog: det handler ikke om at vinde, men om at være med og sætte sig selv i spil. At bruge sine talenter i livets spil/leg er at lade livet bruge os og vores talenter og ikke bare at gemme dem væk.
- Det handler om at satse hele molevitten og få mangfoldigt igen ligesom i lignelsen om de betroede talenter. I legen skal man være helt med og ikke bare halvt. Satse alt og vinde fællesskabet.

Dagens Adam og Eva
I denne udgave af Adam og Eva leges med udtrykket om at være i spil...

Dagens fortælling
Lignelsen om de betroede talenter (Matt. 25,14-30)
- Brug genfortællingen som den er eller brug den som inspiration til at fortælle med egne ord om det at sætte sig selv i spil og bruge de talenter, vi hver især har fået givet.
- Grundtekst + genfortælling **se side 27**

Dagens salmer
Forslag
- Menneske din egen magt, nr. 25
- Talentsangen, nr 43
- Hvis du gi'r en lille del, nr. 41
- Lær mig at tælle mine dage, nr. 33

Dagens bøn
Lav en bøn med disse ord som inspiration:
- At spille med, at være i spil, at være med, at bruge sine talenter eller evner, at sætte sig selv i spil, at spille hinanden gode.

Sæt dagens ord i spil med dagens opgave
- Dagens opgave: skriv dit talent på et af spejlene i Helle-stedet og brug dit talent i dag.
- Lad hver enkelt deltager nævne et talent de synes, de har, eller gå i grupper og lad gruppen komme med bud på, hvilket talent man har. Skriv talentet på et af spejlene i Helle-stedet og gå ud og sæt talentet i spil i løbet af dagen.

Velsignelse
Lys velsignelsen og syng:
Gå da frit enhver til sit
og stole på Guds nåde!
Da får vi lyst og lykke til
at gøre gavn, som Gud det vil,
på allerbedste måde.

INGREDIENSER TIL **AFTENANDAGT** ONSDAG I LANDSBYEN

- Landslejrsalmen: Hvad tror du selv? nr. 4
- Kort fokus på dagens ord og dagens opgave: Er du i spil? Brug dine talenter!
- Fadervor
- Andagtsgruppe over dagens ord og dagens opgave + check-ud
- Afsluttende fælles aftensang eller aftensangsgruppe, der går rundt og synger godnat i alle telte.

Spørgsmål til andagtsgruppen:

- Hvordan har vi været med til at spille med i dag?
- Hvilket talent har du sat i spil i dag?
- Hvilken sag er du villig til at sætte dit liv på spil for?
- Hvad er på spil i dit liv?
- Dagens check-ud runde: I dag har jeg spillet med ved at...

Overvejelser over dagens ord, tekst og dagens opgave: ord til inspiration og refleksion:

- Vi udfordres til at sætte os selv i spil og sætte de talenter i spil, som vi hver især har fået. Gud satte Jesus i spil på jorden som et guddommeligt eksperiment, og Jesus var med til at sætte sit eget liv i og på spil i en større sags tjeneste - Hvilken sag? Livet og kærligheden! Hvordan kommer du/jeg i spil i livet? Hvordan kommer vi i spil i kærligheden?

Torsdag Game Over? – Emmaus beretningen
(sidste morgenandagt og fælles aftenlejrbål)

INGREDIENSER TIL **MORGENANDAGT** TORSDAG

Dagens lydmosaik
(findes på lydfilen og kan bruges som præludium)

Dagens ord
Game Over
- Game over er især kendt fra computerspillenes verden, hvor det betyder, at man ikke har flere liv. Game over betyder at spillet er slut, og dagens ord sætter fokus på, at det er sidste hele dag på landslejren, og at legen/lejren dermed er ved at være slut. Knyt evt. an ved Nik og Jays nummer: "En dag tilbage, lev mens du gør det, elsk mens du tør det"
- Game Over sætter altså fokus på, hvad man håber på at få ud af denne sidste dag på lejren, og hvad man også håber på efter landslejren.

Dagens Adam og Eva
I denne udgave af Adam og Eva leges med udtrykket Game Over!

Dagens fortælling
Emmaus fortællingen (Lukas evangeliet kap. 24, 13 - 25)
- Brug genfortællingen som den er, eller brug den som inspiration til at fortælle med egne ord om det at opleve at man får følgeskab, selv når man synes, at der er dømt Game Over, og spillet er slut. Hvad sker der med os, når vi går vejen sammen, og pludselig får håbet som fortegn? Disciplene sagde: Men vi håbede på at...
- Grundtekst + genfortælling **se side 28**

Dagens salmer: (forslag)
- Når morgensolen lyser her, nr. 52
- Du satte dig selv i dit nederste sted, nr. 23
- Her fik vi lov at være, nr. 34
- Vejen er din, nr. 7

Dagens bøn
(lav en bøn med følgende ord som inspiration)
- Tak for de dage hvor vi har fået lov at følges ad, at vandre sammen i denne uge, game over, håber på at.., leg, livet efter landslejren, lev mens du gør det, elsk mens du tør det.

Sæt dagens ord i spil med dagens opgave/leg

Dagens opgave
En dag tilbage
- "Hvis du havde en dag tilbage, hvad ville du så gøre?" (citat Nik og Jay)
- Saml jer i andagtsgrupper og tag en runde om, hvad man gerne vil nå at opleve på landslejren, inden det er game over / eller bare hvad du håber på. Dagens opgave er at søge at få det gjort på den sidste dag.

Velsignelse
Lys velsignelsen og syng:
Gå da frit enhver til sit
og stole på Guds nåde!
Da får vi lyst og lykke til
at gøre gavn, som Gud det vil,
på allerbedste måde.

LANDSLEJRSALMEN - "HVAD TROR DU SELV?"

Landslejrsalmen "Hvad tror du selv?" er skrevet af komponist og tekstforfatter Janne Mark. Salmen inviterer til at sætte ord på, hvad man tror på. Børn undrer sig tit over livets mange spørgsmål og søger voksne, der vil være med til at tænke sammen og spørge: hvad tror du selv? I landslejrsalmen og i aftenandagterne inviteres vi ind i dette rum for refleksion og eftertanke. Derfor har Janne Mark kun skrevet første og sidste vers af landslejrsalmen:

Kender du det, hvad skal man svare
når nogen spørger dig: Hvad tror du selv?
"Det ved jeg ikke... Jo, måske - vent!
Tror jeg ved det alligevel"
Hvad tror du selv på –
det tror vi på:
Lyset er tro

Kender du det, når det man tror på
er som et lys der viser os vej?
Synger du med når tusind stemmer
synger om tro; så let som en leg.
Hvad tror du selv på –
det tror vi på:
Lyset er tro

Landslejrens deltagere opfordres til at digte med på de mellemliggende vers i løbet af foråret. Når vi selv begynder at digte med på sange, sker der en forbindelse med den enkelte, og det vi synger. At skrive med på en salme kan blive en døråbner til troens sprog, tvivlens sprog og kirkens sprog og bliver dermed en mulighed for at sætte ord på, hvad vi tror på. Derfor inviterer vi børn, unge og ledere til at være medskabere af denne salme.

Det er ikke kun de færdige vers der tages imod: Det er også muligt at bidrage med gode ord, sætninger og forslag til dele af vers.

Følg dette link til salmeskriver-andagten: LINK

MINGLABAR MYANMAR

Minglabar Myanmar bliver en del af aftenandagten, den dag kredsen har været i oplevelseslandet Myanmageløs. Der laves spørgsmål til andagtsgruppens samtale, dem får lederne udleveret på landslejren, og vi opfordrer til at de bliver brugt den pågældende dag. Andagts-spørgsmålene vil bl.a. tage udgangspunkt i medansvar og frihed, hvilket er nogle af temaerne børnene introduceres til i Myanmageløs. Derudover tænkes Myanmar ind i gudstjenesten, idet kollekten går til Minglabar Myanmar projektet.

MATERIALELISTE

Forkyndelseskassen indeholder:

- 1 eksemplar af inspirationsoplægget og fortællerbilag
- Lydfiler med dagens lydmosaik og dagens Adam og Eva
- Takkebønner til dagens opgave søndag
- Klistermærker med ?! logo til tirsdag
- Spejle til Helle-stedet
- Tuscher til at skrive på spejlene
- Små spejlkort til alle deltagere

LANDSBYEN SKAL SELV MEDBRINGE

- Bibel
- Moderne oversættelser af bibelen, eks. Den nye Aftale, Bogen af Bjarne Reuter, Børnebiblen eller andre
- Bønnebøger som inspiration til dagens bøn
- Lydanlæg til afspilning af lydmosaik og dagens Adam og Eva

TAK TIL FØLGENDE SOM HAR "LEGET MED" OMKRING DETTE INSPIRATIONSMATERIALE

Katrine Ring for dagens lydmosaik.
Vibezone www.katrinering.dk

Janne Mark for landslejrsalmen.
www.jannemark.dk

Louise Fischer-Nielsen for dagens Adam og Eva,
Taleværkstedet.
www.louisefischer-nielsen.dk

Bilag til Fredag Er du med? – Følg mig!

Peters kaldes som menneskefisker: Markus 1, 16 -20

En dag gik Jesus langs søen i Galilæa og fik øje på Simon og hans bror Andreas, der var i gang med at kaste deres garn ud i søen, for de var nemlig fiskere. "Kom og slut jer til mig (følg mig), så vil jeg gøre jer til menneskefiskere", sagde Jesus og uden videre lod de deres garn ligge og fulgte ham. Lidt længere henne ad bredden så han Zebedæus´to sønner, Jakob og Johannes. De sad i båden og ordnede deres garn. Han kaldte på dem, og de forlod deres far og hans folk i båden og sluttede sig til Jesus.
(Den Nye Aftale)

GENFORTÆLLING FØLG MIG!

På sin rejse rundt i landet var Jesus sjældent alene, men havde altid mennesker omkring sig, og de, som skulle følge ham fra Galilæa til Golgata, blev udvalgt på forskellig vis og i hastig rækkefølge.

Peter, Jakob og Johannes var fiskere ved Genesaret sø. Det var også dengang et erhverv der var præget af skiftende held, og efter en lang nat på vandet uden fangst roede de tre mænd ind til kysten, og her møder de Jesus som spurgte, hvordan det var gået med fiskeriet.

- Ikke så godt, sagde Peter, for vi har intet fanget.
- Hør så her, sagde Jesus. I skal nemlig kaste jeres net ud til den højre side af både, så skal I se.

Mændene skubbede båden tilbage i søen, kastede nettet ud, som Jesus havde sagt, og fik straks så stor en fangst, at nettet truede med at revne.

Da de tre fiskere kom tilbage til bredden, var de fuldkommen målløse.

- I vil se meget mere, sagde Jesus, følg mig, for jeg vil gøre jer til menneskefiskere.

Jesus samlede i alt tolv disciple omkring sig... Tolv almindelige mænd, indbyrdes forskellige, men med det til fælles, at de spontant valgte at følge Jesus, skønt de fra tid til anden kom i tvivl om de ord, han sagde.
(Bogen, Bjarne Reuter s. 173-174)

Bilag til Søndag Tak? – Tak, Gud!

Helbredelsen af de 10 spedalske:
Lukas evang. kap. 17, vers 11-19

På vejen til Jerusalem var Jesus nået til grænseområdet mellem Samaria og Galilæa. Da han gik ind i en landsby, kom ti spedalske mænd ham i møde. De standsede et stykke væk og råbte til ham: Rabbi Jesus. Du må hjælpe os." Jesus fik øje på dem og sagde: "Gå hen til præsterne. Så kan de se, at I er helbredt," og mens de gik derhen, forsvandt deres sår. En enkelt af dem vendte tilbage, da han så, at han var blevet rask. Han hyldede Gud og kastede sig for fødderne af Jesus og takkede ham. Det var oven i købet en af jødernes fjender, en mand fra Samaria.

"Sig mig, var I ikke ti, der blev raske?" spurgte Jesus. "Hvad er der blevet af de ni andre? Var det kun den fremmede, der kunne finde ud af at komme tilbage og sige tak til Gud og give ham æren for sin helbredelse?" Så sagde han til manden: "Rejs dig op og gå hjem. Din tro har reddet dig."
(Den Nye Aftale)

GENFORTÆLLING 1000 TAK - DEN TAKNEMMELIGE SPEDALSKE

De var i samme båd – og det var ikke nogen rar båd, de var havnet i. De var havnet uden for lands lov og ret. De holdt til i en afkrog af landet – på grænsen mellem Samaria og Galilæa – det var rigtig langt ude på landet. De holdt til udenfor landsbyen – lov og ret havde udstødt dem af familie og samfund. Spedalskhed var en forfærdelig sygdom, der invaliderede dem, den havde angrebet. Og det var en sygdom, der smittede. Men lov og ret havde også udstødt dem fra det religiøse fællesskab. Sygdommen blev betragtet som Guds straf. De måtte have gjort noget forfærdeligt, noget, der gjorde dem fortjent til deres sygdom.

Herude mødte Jesus dem. 10 mennesker klædt i laser og pjalter. Nogle havde mistet synet. På andre var næse eller fingre rådnet væk. Ikke engang Jesus turde de komme tæt på. De stod på afstand og råbte om hjælp "Jesus, Mester, forbarm dig over os!". Og Jesus forbarmede sig over dem. Han sagde de skulle gå hen og lade sig undersøge af præsterne.

Det skete af og til at spedalske spontant blev raske. Så var proceduren den, at det var præsten i landsbyen, der skulle tage imod de tidligere spedalske og syne dem og erklære dem raske, før de måtte genindtage deres plads i landsbyen og i synagogen. Sådan var det også nu.

Så de gik af sted alle 10 – og på vejen helede den ødelagte hud op, de blinde øjne blev åbnet og de blev raske. Så er der en, der vender om. Det er en samaritaner – men hvis han skal være i landsbyen skal han godkendes sammen med de andre. Som samaritaner er han dobbelt udenfor – og skulle vel som samaritaner være længere væk fra at genkende Jesus som Guds søn end de andre.

Men det er ham, der løber tilbage for at sige tak "Tusind tak" – før han endnu engang skynder sig afsted efter de andre 9 for at følges med dem ind til landsbyen og ind til det liv, de havde mistet, men nu har fået igen. De blev helbredt alle 10. Det står fast. Det var der ingen, der tog fra dem. Men den 10. fik mere end de andre. "Din tro har frelst dig" sagde Jesus til ham. Manden hørte af Guds søns egen mund, at han ikke bare havde del i et fornyet fællesskab med andre mennesker – han hørte også til i fællesskabet med Gud.
(Genfortælling af Anne Dolmer)

Bilag til Mandag Tør du? – Frygt ikke! Vandringen på søen: Mattæus evang. kap.14, vers 22-33

Jesus overtalte nu sine disciple til at gå ombord i båden og tage i forvejen over til den anden bred, mens han sendte folk hjem. Da alle var taget af sted, gik Jesus alene op på et bjerg for at bede. Der blev han alene hele aftenen. Mens disciplene forsøgte at nå over søen, plaget af bølgerne i den stride modvind. Båden var allerede langt fra land, da Jesus sidst på natten kom ud til dem. Han gik på vandet. Disciplene blev skrækslagne, da de så ham gå på vandet. "Det er et spøgelse", skreg de.

Men i samme øjeblik sagde Jesus til dem: " Tag det roligt. Det er jo mig! I skal ikke være bange."

"Hvis det er dig, Herre," sagde Peter, "så sig at jeg skal komme ud på vandet til dig". "Kom herud" sagde Jesus og Peter steg ud af båden og gik på vandet ud mod Jesus. Men da Peter så, hvor store bølgerne var, blev han bange og begyndte at synke."Hjælp mig, Herre" råbte han. Straks rakte Jesus hånden ud og greb fat i ham og sagde: "Hvorfor kom du i tvivl? Tror du overhovedet ikke på mig?" De kom op i båden, og vinden lagde sig. Og disciplene faldt på knæ for Jesus og sagde: "Du er virkelig Guds søn".
(Den Nye Aftale)

GENFORTÆLLING AF VANDRINGEN PÅ SØEN.

I denne genfortælling kan man inddrage tilhørerne, ved at bede dem om at sige med i kor hver gang der skal siges "Hiv Ohøj".

Det var blevet sent. Jesus havde sendt disciplene i forvejen i en båd hen over søen. Det blæste op og der var tung modvind, så de måtte trække hårdt i årene.

"Hiv Ohøj, Hiv Ohøj, Hiv-Ohøj" *siger alle i kor, mens der trækkes i en imaginær åre.*

Det blæste meget, da de nåede ud midt på søen, og bølgerne blev endnu større, så de måtte virkelig trække igennem og ro hårdt til.

Hiv Ohøj, Hiv Ohøj, Hiv-Ohøj" *siger alle i kor, mens der trækkes i årene*.

Mens de kæmper med vinden og bølgerne, får en af disciplene pludselig øje på noget langt væk i det fjerne. Det ligner et spøgelse. Disciplene skreg op, at nu skulle der tages fat i årene:

"Hiv Ohøj, Hiv Ohøj, Hiv-Ohøj" *siger alle i kor, mens der trækkes i årene.*

Men selv om de trak godt til, så kom skikkelsen nærmere og nærmere. En råbte op: "Lad os se at komme i land og væk fra denne uhyggelige sø!".

"Hiv Ohøj, Hiv Ohøj, Hiv-Ohøj" *siger alle i kor, mens der trækkes i årene.*

Men lige meget hvor meget de hev og "højede", så kom skikkelsen nærmere og nærmere, indtil den var helt tæt på båden. Skikkelsen sagde pludselig: "Frygt ikke, det er mig – vær ikke bange!"

Peter, som var lidt af en karl smart type, genkendte Jesus og sagde – Herre, hvis det er dig, så sig til mig, at jeg skal komme ud til dig på dybet.

Jesus sagde ikke til ham, at han skulle blive i båden, eller at han jo ikke kunne gå på vandet, eller at han nok ville plumpe i med begge ben. I stedet sagde Jesus: Kom!

Peter trådte ud over rælingen og gik over dybet hen imod Jesus.

Men pludselig blev han bange. Han mærkede stormvejret og det usikre dyb under sig. Nogle mennesker er bange for højder, og andre er bange for dybder. Man er ikke bare bange for at drukne, man er bange for at komme på dybt vand, miste fodfæste, komme ud af sin comfort-zone, miste kontrollen eller man er bange for at synke i et endeløst dyb. Frygt for højder og dybder er frygten for ikke at kunne bunde.

Peter blev overvældet af frygt over at være på dybt vand, og vandet gav sig under ham. Han glemte, at man kan flyde, og han skreg: Herre, frels mig!

Jesus rakte hånden ud til ham og greb ham og sagde: "Det var ikke meget tro! Hvorfor faldt du i tvivl?" Han trak Peter med sig op i båden og disciplene tog fat i årene igen og roede i land, mens de sagde:

"Hiv Ohøj, Hiv Ohøj, Hiv-Ohøj!"

(Genfortælling af Suzette Schurmann Munksgaard)

Bilag til Onsdag Er du i spil? – Brug dine talenter!

Lignelsen om de betroede talenter: Mattæus evang. kap. 25 vers 14-30

En mand skulle ud at rejse. Han kaldte sine slaver sammen og gav dem ansvar for hele sin formue. Den ene gav han et beløb på fem talenter, en anden fik to talenter, og en tredje fik én talent - alt efter hvor dygtige han mente, de var. Så tog manden afsted. Ham, der havde fået de fem talenter, gik med det samme hen og investerede dem og tjente fem mere. På samme måde tjente ham, der havde fået de to talenter, to mere. Men ham, der havde fået én talent, gik ud og gravede et hul i jorden, og der gemte han sin herres penge.

Efter et godt stykke tid kom manden hjem fra sin rejse og bad slaverne om at aflægge regnskab. Først kom ham med de fem talenter. Han havde også de ekstra fem med og sagde: "Herre, se her. Du gav mig fem talenter, og her har du fem mere. "Godt" sagde hans herre. "Du er en god og trofast slave. Du har levet op til ansvaret for et lille beløb, nu kan jeg betro dig et langt større ansvar. Lad os gå ind og fejre det." Så kom ham, der havde fået to talenter. Han sagde:"Herre, jeg fik to talenter. Se, jeg har tjent to mere." "Godt", sagde hans herre. "Du er en god og trofast slave. Du har levet op til ansvaret for et lille beløb, nu kan jeg betro dig et langt større ansvar. Lad os gå ind og fejre det."

Til sidst kom ham, der havde fået den ene talent. Han sagde: "Herre, jeg kender dig som en hård mand. Du høster, hvor du har sået, og du samler ind, uden at du har spredt noget. Jeg var bange for dig, og derfor gravede jeg din talent ned i jorden. Værsgo, her har du dine penge." "Du er en doven og uduelig slave", sagde han til ham. "Du har hele tiden vidst, at jeg høster, hvor jeg ikke har sået, og samler ind, uden at jeg har spredt noget. Du burde i det mindste have givet talenten til en pengeudlåner, så jeg kunne have fået den tilbage med renter." Han sagde til de andre: "Tag talenten fra ham og giv den til ham, der har ti. For den der allerede har noget, skal få endnu mere. Men den, der ingenting har, mister den smule, han har. Kast den uduelig slave ud i mørket udenfor til dem, der græder og skærer tænder."
(Den Nye Aftale)

GENFORTÆLLING: BRUG DE TALENTER, DER ER DIG GIVET.

Jesus fortalte tit lignelser, så man bedre kunne huske hvad han sagde. Han sagde: Med Guds rige er det som en rig mand, der skulle rejse udenlands. Han kaldte sine tjenere til sig og sagde: Jeg har besluttet at betro jer hele min formue, mens jeg er væk.

Så fordelte han pengene imellem dem, og de fik ikke lige meget, men hver af dem fik, som han havde evner til. Den første fik en talent, den anden to og den tredje fem talenter. "Sørg nu godt for dem, men jeg er væk, sagde den rige mand, og så rejste han.

Den tjener, der havde fået de fem talenter, og han, som havde fået to, syntes begge, de have fået deres livs chance. Nu skulle de rigtig vise, hvad de duede til! Den ene købte en lund og dyrkede oliven, og den anden købte en forretning og solgte lerkrukker.

Men den tjener, som havde fået denne ene talent, så gnavent på den: Kun én talent, når de andre fik både to og fem! Og bruge den til noget, det turde han ikke. Det ville være en frygtelig chance at tage. Det endte med, at han gravede sin talent ned i et hul i jorden og gemte sin talent der.

Lang tid efter kom deres herre hjem, og tjenerne blev kaldt ind for at aflægge regnskab.

Den første sagde: Herre, du betroede mig fem talenter, for dem købte jeg en olivenlund og pressede olie. Og se, her har tjent 5 talenter mere!

Du er en god og tro tjener, sagde hans herre. Du har brugt de talenter du fik betroet, jeg vil give dig en betroet stilling. Og i aften skal vi feste, og da skal du sidde til højbords med mig.

Så kom den anden tjener ind. Han sagde: Herre, du betroede mig to talenter, for dem købte jeg en forretning og solgte lerpotter. Og se, jeg har tjent to talenter til!

Du er en god og tro tjener, sagde hans herre. Jeg vil give dig en betroet stilling. Og i aften skal vi feste, og du skal sidde til højbords med mig.

Nu kom den tredje tjener ind. Han havde været henne og grave sin talent op af jorden. Her har du det, du gav mig, sagde han og lagde sin talent på bordet. Jeg har ikke brugt den til noget, for jeg har altid syntes, du var en streng herre, der vil høste, hvor du ikke har sået. Jeg var bange for dig, derfor gemte jeg din talent i jorden, så den kunne være i sikkerhed.

Men hans herre blev vred. Du er en dårlig og doven tjener, sagde han. Hvis du var så bange, kunne du i det mindste have sat mine penge i banken, så de havde givet renter. Kast denne tjener ud i mørket udenfor, og giv hans talent til ham, der har ti talenter!
(Bibelens historier, Ingrid Schrøder-Hansen)

Bilag til Game Over?
– Emmaus beretningen
Vandringen til Emmaus: Lukas evang. kap.25 vers 13-25

Samme dag var to af Jesus´ tilhængere taget afsted til landsbyen Emmaus, der ligger lidt over ti kilometer fra Jerusalem. De gik og talte om alt, der var sket, og mens de diskuterede det, kom Jesus selv og fulgtes med dem, men de kunne ikke genkende ham. "Hvad går I og taler om?" spurgte han. De standsede og så trist på ham. "Er du lige kommet til byen eller hvad? Du må være den eneste i hele Jerusalem, der ikke ved hvad der er sket de seneste dage," svarede den ene af dem; han hed Kleofas. "Hvad er der da sket?" spurgte Jesus, og de svarede "Det med Jesus fra Nazaret. Han var en profet, der kunne gøre mirakler, og hans ord gjorde indtryk på Gud og hvermand. Men alligevel overgav vores præster og ledere ham til romerne og fik ham dømt til døden og korsfæstet. Vi havde ellers håbet, at det var ham, der skulle befri det jødiske folk, men nu er det altså tre dage siden, han døde. Og så har nogle af kvinderne oven i købet gjort os fuldstændig forvirrede. Tidligt i morges gik de ud til graven og opdagede, at hans lig var væk. De kom tilbage og fortalte, at de havde haft et syn. De havde set nogle engle, der sagde, at han var blevet levende igen. Det fik nogle af hans disciple til at gå ud til graven, og de bekræftede det, kvinderne havde sagt. Men de så ham ikke".

"Tænk jer dog om! Hvorfor har I så svært ved at tro på det, profeterne har sagt?" sagde Jesus. "Der står faktisk i Skrifterne, at Messias skal mishandles og slås ihjel, før han skal indtage sin plads i himlen." Så viste han dem alle de steder i Loven og hos profeterne, der handlede om ham, og forklarede, hvordan det skulle forstås.

De nærmede sig den landsby, de skulle besøge, og Jesus lod som om han ville gå videre, men de to tilhængere ville holde på ham. "Bliv hos os" sagde de. "Det er allerede sent, og det er ved at være mørkt". Det gik han med til, og da de var gået til bords, velsignede han brødet, brækkede det over og gav dem det. Pludselig kunne de se, hvem han var, men i samme øjeblik de genkendte ham, forsvandt han for øjnene af dem. "Så var det derfor, det var så overvældende, da han forklarede os, hvordan Skrifterne skulle forstås," sagde de til hinanden.
(Den Nye Aftale)

GENFORTÆLLING: PÅ VEJEN TIL EMMAUS

Filip og Simon var på vej til landsbyen Emmaus og undervejs talte de om alt det, som var sket de sidste dage, for der var meget som trængte til at blive opklaret, endevendt og tænkt igennem. Det var ikke altid, at disciplene var enige om det, de havde været vidner til, og forvirringen var ikke blevet mindre efter påskens dramatiske dage. Bølgerne gik derfor højt mellem Simon og Filip, det ene ord tog det andet, men bedst som de gik og diskuterede, dukkede en fremmed op, som spurgte, hvad de talte om?

- Vi taler om det, der skete i påsken i Jerusalem, sagde Simon.
- I påsken? Sagde den fremmede, skete der noget i påsken?

DISCIPLENE MÅBEDE.

- Du må godt nok være kommet langvejs fra, siden du ikke ved, hvad der skete i påsken,

- Hvad skete der? Spurgte den fremmede.

Filip rystede på hovedet.

- Påstår du, at du ikke har hørt om Jesus fra Nazaret? Folk taler ikke om andet i hele Judæa. Men bortset fra det, så er det en sælsom historie. Vi er to af Jesus´ nærmeste, og vi havde jo håbet, at Jesus skulle være vores Messias. Men lige nu er vi mere forvirrede end nogensinde.

Den fremmede fik nu historien fra begyndelsen, lige fra brylluppet i Kana til korsfæstelsen på Golgata. Simon tilføjede, at forløbet ikke var blevet mindre foruroligende, da graven, som Jesus var lagt i efter korsfæstelsen, pludselig stod tom.

- Og ingen af dem, som har været derude, kan forklare hvad der er sket, sagde Filip.

Man var nu nået til landsbyen Emmaus. Det var blevet aften, og man blev enige om at gå ind på den nærmeste kro for at få et måltid mad. De tre mænd fandt et sted at sidde, men i samme øjeblik den fremmede tog brødet og velsignede det, vidste disciplene, hvem de havde med til bords. Interessen for måltidet var pludselig væk. Det var, som om verden omkring de to disciple var forsvundet. På turen havde de været uenige om, at manden som havde gjort dem følge var Jesus. I al hast illede de tilbage til Jerusalem og fortalte de andre disciple, hvad de havde oplevet på vandringen til Emmaus.
(Bogen, Bjarne Reuter s. 281 - 282)